

SARAH LARK

*Simpukoiden
soitto*

BAZAR

SARAH LARK

*Simpukoiden
soitto*

Suomentanut Sanna van Leeuwen

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Sanna van Leeuwen
Alkuteos *Der Klang des Muschelhorns*
© 2013 by Bastei Lübbe AG, Cologne

ISBN 978-952-403-382-4

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

*E rere kau mai te awa nui nei
Mai i te kahui maunga ki Tangaroa.
Ko au te awa
Ko te awa ko au.*

*Suuri joki virtaa
vuorilta mereen.
Minä olen joki,
joki on minä.*

MAORILAULU WHANGANUIN SEUDULTA

Maorit uskovat, että ihmisen sielu on juurtunut tiiviisti hänen syntymäpaikkaansa ja on erottamattomasti yhteydessä hänen kotiseutunsa jokiin ja vuoriin.

LÄHETYSTYÖTÄ

Russell, Uusi-Seelanti
(Pohjoissaari)

Adelaide, Australia

1863

Luku 1

”Joko kohta ollaan perillä?”

Mara Jensch oli pahantuulinen ja kyllästynyt. Matka Ngati Hine -heimon kylään tuntui loputtoman pitkältä, ja vaikka maisemat kieltämättä olivat kauniita ja sää suosi, Mara oli ehtinyt saada tarpeekseen manuka-, rimu- ja koromikopuista, sademetsistä ja saniaisviidakoista. Hän halusi kotiin Eteläsaarelle, Rata Stationille.

”Pari mailia enää korkeintaan”, vastasi isä O’Toole, katolinen pappi ja lähetyssaarnaaja, joka puhui hyvin maoria ja toimi retkikunnan tulkkina.

”Lakkaa kitisemästä!” Maran äiti Ida komensi, ohjasi pienen ruskean tammansa Maran kimon viereen ja katsoi tytärtään moittivasti. ”Käyttäytyt kuin mikäkin kuri-ton tenava.”

Mara veti suunsa mutruun. Hän tiesi käyvänsä vanhempiensa hermoille. Hän oli ollut huonolla tuulella jo viikkoja, eikä matkustelu Pohjoissaarella huvittanut häntä tippaakaan. Hän ei jakanut äitinsä viehätystä valkeisiin hiekkarantoihin ja lämpimään ilmastoon sen enempää kuin isänsä kiinnostusta maoriheimojen ja englantilaisten siirtolaisten väliseen sovitteluun. Sellaiseen Maralla itsellään ei ollut mitään tarvetta, hänellä oli maoreihin mainiot välit. Hän oli nimittäin rakastunut päällikön poikaan.

Tyttö uppoutui toviksi päiväunelmiin, joissa hän vael-
si poikaystävänsä Erun kanssa Canterburyn tasangon
äärettömillä ruohomailla. Hän tarttui pojan käteen ja
hymyili... Ennen matkaa he olivat vaihtaneet jo varovai-
sia suudelmiakin. Pelästynyt huudahdus kuitenkin he-
rätti Maran haaveistaan.

”Mikä se oli?” Kuvernöörin edustaja, joka oli pestan-
nut Maran isän mukaan retkikuntaan, kuulosteli pelok-
kaana metsän suunnalle. ”Luulin nähneeni jotakin.
Voiko olla, että he vakoilevat meitä?”

Kennard Johnson, pieni ja pyylevä mies, jolle monen
tunnin ratsastus näytti olevan yhtä tuskaa, kääntyi her-
mostuneena katsomaan kahta englantilaista sotilasta,
jotka oli ottanut mukaan henkivartijoiksi. Mara ja hänen
isänsä Karl eivät voineet muuta kuin nauraa. Tosipaikan
tullen sotilaat eivät mahtaisi maoreille mitään. Jos heimo,
jonka luokse he olivat matkalla, olisi päättänyt surmata
herra Johnsonin, veritekoa estämään olisi tarvittu koko-
nainen punatakkien rykmentti.

Isä O’Toole pudisti päätään. ”Varmaan se oli vain
jokin eläin”, hän tynnytteli, mutta hänen seuraavat
sanansa hermostuttivat virkamiestä entistä enemmän.
”Maorisotureita te ette näkisi ettekä kuulisi. Olemme
kuitenkin jo melko lähellä kylää. Totta kai he tarkkaile-
vat meitä.”

Johnsonin ilme heijasti silkkaa kauhua. Maran van-
hemmat vilkaisivat toisiaan paljonpuhuvasti. Ida ja Karl
Jenschille vierailu maoriheimojen luo oli aivan arki-
päiväinen tapahtuma. Jos he jotain pelkäsivät, niin kor-
keintaan paniikkireaktiota englantilaisten siirtolaisten
puolelta – *pakehojen*, kuten Uuden-Seelannin alkuperäis-
asukkaat heitä kutsuivat. Maran vanhemmilla oli siitä
omat kokemuksensa. VäkivaltaisuuDET alkoivat harvoin

maorien puolelta. Paljon useammin englantilaisten pelko tatuoituja ”villejä” kohtaan purkautui harkitsemattomana ammuskeluna, jolla oli murheelliset seuraukset.

”Pysykää nyt vain rauhallisina”, Karl Jensch vetosi vielä kerran retkikunnan muihin jäseniin.

Hallituksen edustajien lisäksi seurueessa oli kaksi maanviljelijää, joiden valitukset Ngati Hinen heimon toiminnasta olivat retken varsinainen syy. Mara mulkoili heitä vihamielisesti kuin ainakin nuori tyttö, jonka omat suunnitelmat olivat joutuneet romukoppaan. Ilman noita pölkkypäitä hän olisi jo matkalla kotiin. Isä oli halunnut palata Rata Stationille hyvissä ajoin ennen lampaiden keritsemistä, ja laivamatka Pohjoissaaren pohjoiskärjestä Russellista Eteläsaarelle Lytteltonin satamaan oli jo ollut varattuna. Viime hetkellä Karl Jensch oli kuitenkin saanut kuvernööriltä pyynnön lähteä sovittelemaan riitaa maanviljelijöiden ja Ngati Hinen päällikön välillä. Sopuratkaisun odotettiin syntyvän helposti karttoja vertailemalla. Karl oli itse mitannut maat ja piirtänyt kartat, kun päällikkö Paraone Kawiti oli muutama vuosi sitten myynyt asutusmaita kruunulle.

”Ngati Hine ei ole vihamielinen heimo”, Karl jatkoi. ”Muistakaa, että he kutsuivat meidät. Päällikkö on yhtä halukas kuin mekin löytämään ongelmaan rauhanomaisen ratkaisun. Teillä ei ole mitään syytä pelätä...”

”Minä en heitä pelkää!” toinen maanviljelijöistä keskeytti hänet. ”Päinvastoin! Heillä on syytä pelätä, he...”

”Heillä”, Maran äiti Ida huomautti, ”on todennäköisesti viitisenkymmentä aseistettua miestä. Ehkä heillä on vain keihäät ja sotanuijat, mutta he osaavat käyttää niitä. Olisi siis viisainta olla ärsyttämättä heitä turhaan, herra Simson.”

Mara huokaisi. Viisi tuntia kestäneen ratsastusmatkan aikana hän oli joutunut kuulemaan jo kolme tai neljä vastaavaa keskustelua. Alussa maanviljelijät olivat olleet vieläkin vihamielisempiä. He tuntuivat ajattelevan, ettei retken tarkoitus ollut niinkään ratkaista ongelmia vaan antaa alkuasukkaille kurinpalautus. Kun ratsastajat nyt lähestyivät maorikylää – ja maanviljelijöillekin kenties alkoi valjeta, kuinka kaukana lähin *pakeha*-siirtokunta oli –, ainakin toinen miehistä oli rauhoittunut. Kokonaisuudessaan ilmapiiri oli kuitenkin kireä, eikä asiaa helpottanut se, että *marae* viimein ilmestyi näkyviin.

Värikkäin puukaiverruksin koristettu, miehenkorkuisten jumalahahmojen vartioima sisääntuloportti oli Maralle tuttu näky, mutta ensikertalaisesta se saattoi hyvinkin näyttää uhkaavalta. Kennard Johnson ja muut miehet tuskin olivat vierailleet maoriheimon *maraessa* aiemmin.

”Ai eivät vihamielisiä?” virkamies kysyi ahdistuneena. ”Eivät he minusta järin ystävällisiltä näytä...”

Kuvernöörin edustaja osoitti hermostuneena kieltämättä melko sotaisan näköistä vastaanottokomiteaa, jonka ratsastajat nyt näkivät edessään. Myös Mara yllättyi, ja hänen vanhempansa vaikuttivat huolestuneilta. Tavallisesti maorien *maraessa* olisi odottanut näkevänsä leikkiviä lapsia sekä miehiä ja naisia leppoisisissa arkipuuhissaan. Täällä valkoisia vastassa oli kuitenkin päällikkö, joka seiso i ylpeänä ja uhkaavana soturijoukkionsa etunenässä. Hänen paljasta ylävartaloaan ja kasvojaan peittivät tatuoinnit. Kovetetuista tähkäliljan lehdistä valmistettu koristeellinen, hamemainen liinavaate sai hänet näyttämään entistäkin rotevammalta. Päällikön vyöllä riippui sotanuijia, kädessään hän piteli keihästä.

”Eivät kai he aio hyökätä?” toinen englantilaisista sotilaista kysyi.

”Mitä vielä”, isä O’Toole vastasi. Pitkä ja laiha, ei enää aivan nuori pappi laskeutui rauhallisesti alas hevosensa selästä. ”He haluavat vain pelotella.”

Siinä päällikkö sotajoukkoineen onnistui pian vieläkin paremmin. Kun valkoiset tulivat lähemmäksi, Ngati Hinen *ariki* Paraone Kawiti kohotti keihästään. Soturit alkoivat polkea rytmikkäästi jalkaa, astella eteen ja taakse jalat levällään ja heilutella keihäitään. Samalla he korottivat äänensä pahaenteiseen lauluun. Laulu kiihtyi ja voimistui sitä mukaa kuin heidän liikkeensä nopeutuivat.

Kuvernöörin edustajan ympärillä miehet hapuilivat aseitaan. Maanviljelijät hakeutuivat turvaan sotilaiden taakse. Lähetyssaarnaaja kuitenkin pysyi tyynenä.

Maran isä ohjasi hevosensa sotilaiden ja maori-sotureiden väliin. ”Pitäkää taivaan tähden aseet piilossa!” hän kivahti englantilaisille. ”Älkää tehkö mitään. Odottakaa rauhassa.”

Oli se sitten Karlin vihaisten tai isä O’Toolen rauhoittavien sanojen ansiota, kuvernöörin seurue malttoi mielensä, vaikka soturi toisensa jälkeen astui eteen, iski keihänsä maahan, irvisteli ja huuteli herjoja ”vihollisilleen”.

Toisin kuin vanhempansa, maanviljelijät ja hallituksen edustajat Mara ymmärsi sotatanssista ja laulusta joka sanan ja ilmehti työlääntyneenä. Pohjoissaaren maorien pullistelu vain pitkitti asioita. Ngai Tahun heimo, jonka naapurustossa Mara oli varttunut ja johon hänen poikaystävänsä Eru kuului, ei ollut enää pitkään aikaan esitellyt voimiaan perinteisin menoin aina valkoisia nähdessään. Siitä saakka kun Erun äiti Jane, *pakeha*, oli avioitunut päällikön kanssa, heimolaiset olivat tyytyneet vain kättelemään

vieraitaan. Se helpotti suuresti kanssakäymistä vieraiden ja liiketuttavien kanssa. Useimmat *pakehat* tulivat Ngai Tahun *maraeen* liikeasioissa. Erun äiti Jane ja isä Te Haitara olivat perustaneet menestyvän lammastilan, jonka ansiosta heimo oli rikastunut.

”Rituaali vaatisi, että meidänkin pitäisi... tuota... laulaa jotain”, isä O’Toole mutisi, kun soturit olivat lopettaneet tanssinsa. ”Se kuuluu esittäytymiseen. Tietysti täläiset ovat perillä siitä, ettei *pakehoilla* ole tapana tehdä niin. He vain esittävät olevansa sotaista, mutta tosiasiaassa he ovat melko sivistyneitä. Päällikkö on antanut taas pysyttää lipputangon, jonka Hone Heke aikoinaan kaatoi Russelliassa... Taivas nähköön, olin itse kastanut miehen...”

O’Toolen tarkoitus oli varmasti rauhoittaa seuralaisiaan, mutta kuulosti siltä kuin hän olisi itsekin yllättynyt ja huolestunut huomattessaan, että Paraone Kawiti oli ottanut käyttöön vanhat heimorituaalit.

Mara pohti, mahtaisiko laulu jouduttaa tapahtumien kulkua. Jos karttojen vertailu sujuisi nopeasti, he ehdisivät ehkä ratsastaa takaisin Russelliin vielä tänä iltana ja nousta seuraavana aamuna Eteläsaarelle menevään laivaan. Jos kuitenkin tulisi erimielisyyksiä ja miehet jaariteltelisivat vaadittavista toimenpiteistä loputtomiin, hän ei pääsisi täältä ikinä pois.

Mara pyyhkäisi taakse vyötärölle ulottuvat tummat hiuksensa, joita hän ei ollut palmikoinut ennen maorikylään tuloa vaan jättänyt alkuperäisasukkaiden tapaan hajalleen. Sitten hän astahi luontevasti eteen.

”Minä voin laulaa”, hän tarjoutui ja otti taskustaan lempisoittimensa, pienen *koauau*-huilun. *Pakeha*-seurue tuijotti häntä yhtä ällistyneenä kuin äsken hurjasti irvistellyt soturijoukkokin, kun hän nosti huilun nenänsä alle ja puhalsi sävelmän. Sitten hän alkoi laulaa korutonta,

äskeiseen sotaiaan huutolauluun verrattuna melkein hämmentävän melodista laulua, joka kertoi Eteläsaaren Canterburyn tasangon maisemista, äärettömistä aaltoilevista ruohomaista, raupo-tiheikköjen reunustamista joista ja lumipeitteisistä vuorista, joiden lomaan kätkeytyi lasinkirkkaita kalaisia järviä. Laulu oli osa *powhiria*, muodollista tervetuliaisseremoniaa, johon kuului perinteisissä asuissa esitettyjä lauluja ja tansseja ja jonka tarkoitus oli luoda yhteys paikallisten ja vieraiden välille. Vaeltava heimo esitteli itsensä isäntävälle kertomalla kotiseudustaan. Mara esitti laulun vaatimattomasti ja itsevarmasti. Hänellä oli puhdas altoääni, joka ihastutti yhtä lailla hänen kotiseutunsa maorimuusikoita kuin hänen englantilaista kotiopettajatartaan.

Tänäkään päivänä hänen laulunsa ei jäänyt vaille vaikutusta. Paitsi että päällikkö ja soturit laskivat aseensa, myös kaiveruksin koristetuissa puutaloissa aukion ympärillä alkoi näkyä liikettä. *Wharenuista*, kokoustalosta, astui ulos vanha nainen perässään joukko Maran ikäisiä nuoria tyttöjä. Nainen johdatti laumansa määrätietoisesti satureiden eteen ja antoi merkin aloittaa laulu. Tytöt lauloivat Pohjoissaaren kauneudesta, loputtomista valkeista hiekkarannoista, meren tuhansista väreistä ja pyhien kauripuiden hengistä, jotka vartioivat silmäkantamattomia vihreitä kukkuloita.

Mara hymyili ja toivoi, ettei Ngati Hine päättäisi esittää vastaukseksi koko *powhiria*. Siihen voisi mennä tunteja. Nainen – ilmeisesti yksi heimonvanhimmista – tyytyi kuitenkin vain yhteen lauluun ja tuli sitten kahden *pakehanaisen* luo. Heistä vanhemmalle, Idalle, hän tarjosi kasvonsa *hongiin*, perinteiseen tervehdykseen. Maanviljelijöiden, Johnsonin ja sotilaiden epäluuloisten katseiden alla naiset painoivat nenänsä ja otsansa vastatusten.

Karl Jensch ja isä O'Toole näyttivät huojentuneilta, ja myös Mara hengähti helpotuksesta. Lopulta asiat nytkähtivät eteenpäin.

”Olen tuonut teille lahjoja”, Ida sanoi. ”Tyttäreni ja minä tahtoisimme jäädä heimon luo siksi aikaa, kun miehet selvittävät väärinkäsityksensä. Tietysti vain, jos se sopii teille. Emme tienneet, miten vakavasta riidasta on kysymys.”

Mara tulkki palvelualttiisti, ja nainen nyökkäsi. Hän viittasi Idalle, että he olivat tervetulleita.

Karl ja tulkki keskustelivat tällä välin päällikön kanssa. Paraone Kawitin asenne oli aluksi vihamielinen, mutta hän suostui Karlin ehdotukseen tarkastella yhdessä, kenelle maat, joita sekä maanviljelijät että maorit vaativat itselleen, laillisesti kuuluivat.

Vanha nainen, joka oli tuonut tytöt ulos ja siten lieennyttänyt jännitteitä ainakin toistaiseksi, meni touhukkaasti yhteen taloista. Pian hän palasi mukanaan jäljennökset sopimuslomakkeista ja kartoista, jotka heimo oli saanut maakauppojen yhteydessä. Kaikki paperit olivat siistissä pinossa, niitä oli ilmeisesti vaalittu kuin aarretta.

Mara katseli melko välinpitämättömänä vierestä, kun Karl levitti paperit varovasti ja pani omat kappaleensa niiden viereen.

”Herrat Simson ja Carter, saanko kysyä, mitä alueita kiista koskee?” Karl kääntyi maanviljelijöiden puoleen. ”Säästäisimme aikaa, kun meidän ei tarvitsisi kiertää koko aluetta.”

Mara toivoi, että miehet osaisivat lukea karttaa. Ikävä kyllä vain toinen heistä, Pete Carter, osoitti nopeasti ja määrätietoisesti aluetta, joka sijaitsi aivan maorien hal- tuun jääneiden maiden rajalla.

”Ostin tuosta laidunmaata lampailleni. Mutta sitten jouduin toteamaan, että maorinaiset olivat raivanneet

sinne pellon. Kun siitä huolimatta ajoin lampaat sinne, vastassa olikin miehiä keihäineen ja musketteineen puolustamassa muka omaa maataan!”

”Hyvä on”, Karl lausahti. ”Mennään käymään siellä kohta. *Ariki*, kai te tulette mukaan? Entä teidän maanne sitten, herra Simson?”

Roteva, punakka maanviljelijä siirtyi lähemmäksi, mutta kartta ei sanonut hänelle mitään. Sen sijaan vanha maorinainen osoitti sormellaan kohtaa paperissa.

”Tässä. Ei hänen maa, ei meidän”, hän selitti yllättävän hyvällä englannin kielellä. ”On jumalten maa. Asuu henkiä. Ei saa rikkoa!”

”Siinä sen kuulitte!” Simson hymähti. ”Hän sanoo itse, ettei se ole heidän maataan. Joten...”

”Se on merkitty karttaan maorien alueeksi”, Karl huomautti ankarasti. ”Näettekö tässä kartalla pienen mutkan? Sitä hän varmastikin tarkoittaa. Menemme nyt joka tapauksessa vilkaisemaan paikkaa. Tulkaa, *ariki*, isä O’Toole... Mitä pikemmin lähdemme matkaan, sitä nopeammin asia saadaan selvitettyä. Ja te, herra Johnson, olkaa hyvä ja koettakaa saada herrat Simson ja Carter ymmärtämään, että päätöksiä on sitten noudatettava. Alan nimittäin jo aavistaa, mistä siellä on kysymys.”

Karl palasi hevosensa luo, ja Ida ja Mara tulivat mukaan noutamaan satulalaukuistaan maorinaisille tarkoitettut lahjat. Ne olivat vain pikkuesineitä: värikkäitä kankaita, muutama halpa koru ja pari pussillista siemeniä. Käytännöllisempiä tavaroita kuten huopia tai keittoastioita he eivät olisi voineet kuljettaa hevosilla. Mara kuitenkin huomasi heti naisten tullessa ulos taloista, ettei sellaisia olisi tarvittukaan. Heimo oli selvästikin varakas, päällikkö oli kaiketi jakanut maakaupoista saadut rahat oikeudenmukaisesti. Suurin osa naisista ja

lapsista oli pukeutunut *pakeha*-vaatteisiin, jotka soveltui-
vat Uuden-Seelannin ilmastoon paremmin kuin maori-
rien perinteiset, tähkäliljakuidusta kudotut asut. Monet
kantoivat kaulassaan pieniä puuristejä nahkanauhoissa.
Ne korvasivat pienet jumalahahmot, joita heimot veisti-
vät *pounamu*-jadesta. Muutamat naiset suuntasivat luot-
tavaisina isä O'Toolen luo, puhuivat hänen kanssaan ja
ottivat vastaan siunauksen.

”Me on kaikki kristityt!” eräs nuori nainen vakuutti
hämmästyneelle Idalle ja hipaisi ylpeänä ristiään. ”Kas-
tettu! Kororarekassa!”

”Lähetysasemamme on toiminut Russellin lähellä jo
vuodesta 1838 lähtien”, isä O'Toole lisäsi ylpeänä. ”Sen
perustajat olivat ranskalaisia dominikaanipappeja sekä
maristiveljiä ja -sisaria.”

”He olivat siis... katolilaisia?” Maran äiti varmisti hii-
kan epäröiden.

Ida oli varttunut ankarassa vanhaluterilaisessa seura-
kunnassa. Siellä ”paavinuskoisia” oli aina pidetty enem-
män antikristuksina kuin veljinä ja sisarina Jeesuksessa.

Mara ei ollut koskaan ajatellut erityisemmin kristin-
uskon eri haarojen eroja. Rata Stationin lähellä ei edes
ollut kirkkoa, joten lapset eivät olleet voineet osallistua
säännöllisesti jumalanpalveluksiin. Ida rukoili yhdessä
tyttäriensä kanssa kotona ollessaan, mutta silloin kun
hän oli miehensä kanssa matkoilla maanmittarin töiden
perässä, Mara sisarineen jäi Catherine Ratan huomaan.
Idan ystävätär ja tyttöjen ”toinen äiti” ei rukoillut kristit-
tyjen Jumalaa. Hän oli varttunut maoriheimossa ja tu-
tustutti lapset mieluummin alkuperäisasukkaiden ju-
maliin ja henkiin. Uskontojen sekoitus täydentyi vielä
ripauksella anglikaanisuutta. Maran kotiopettajatar neiti
Foggerty oli opettanut myös uskontoa hengen palolla

mutta huonolla menestyksellä. Lapset eivät olleet voineet sietää tiukkapipoista, huumorintajutonta naista. Mieluummin kuin rukoilivat Foggertyn Jumalaa he osoittivat hengille muutaman valitun kirouksen. Mara ja Eru olisivat mieluusti taikoneet Foggertyn muijan takaisin Englantiin, mutta se ei ollut onnistunut. Mara ei muistanut, että yhtään hänen rukoustaan olisi koskaan kuultu.

Isä O'Toole hymyili. ”Minähän olen irlantilainen, meilläpäin kaikki ovat katolilaisia. Mutta eihän sillä täällä ole suurta väliä. Sama se, minkä uskonpuun kautta maorit löytävät tien Jumalan huomaan – tärkeintä on, että saamme heidät luopumaan epäjumalien palvonnasta.”

”Tärkeintä on pitää heidät rauhallisina”, Karl murtahti. Hänkin halusi jo päästä eteenpäin. Hänen mieltään painoi, että hän oli joutunut jättämään Catin ja ystävänsä ja liikekumppaninsa Chris Fenroy'n selviytymään yksin lampaiden kerinnästä. ”Tulkaa nyt, isä, ehditte laskea lampaanne myöhemminkin.”

Miehet laittautuivat matkaan. Ida ja Mara seurasivat nuorta naista, joka oli näyttänyt heille ristiään. Tämä puhui vähän englantia ja kehotti Idaa naisten avuksi valmistelemaan suurta iltajuhlaa. Innokkaasti rupatellen naiset toivat aukiolle bataatteja ja raupon mukuloita kuorittavaksi ja pilkottavaksi. Jotkut suolistivat lintuja ja kaloja, joita he kypsensäisivät avotulella.

Ida tarttui luontevasti kuorimaveitseen ja juurikkaiisiin. Mara ajatteli, ettei hänen äitinsä juurikaan pistänyt silmään naisten joukosta. Ida Jenschillä oli tumma sileä tukka, jota hän tietysti piti nutturalla, mutta samanlainen kampa oli tulossa muotiin myös maorinaisten keskuudessa. Idan iho ei ollut yhtä vaalea kuin ennen,

Pohjoissaaren aurinko oli päivittänyt häntä. Hänet tunnisti ulkopuoliseksi vain vaalean posliininsinisistä silmistä – ja tietysti heikosta kielitaidosta.

”Mara, ymmärsinkö oikein, että he suunnittelevat juhlaa?” Ida kysyi tyttäreltään. ”Siis... onhan se ystävällistä. Mutta eikö se ole vähän outoa? Äsken he tervehtivät meitä sota-*hakalla*. Päällikkö näytti siltä kuin haluaisi hyökätä kimppuumme... ja heti perään meille laitetaan kunnan juhlaillallinen?”

Mara oli todennut saman, eikä ollut siitä varsinaisesti mielissään. Juhla tarkoittaisi sitä, että heidän olisi pakko yöpyä Ngati Hinen kylässä.

”Eivät he meidän kunniaksemme juhli”, Mara selitti äidilleen. Hän oli juuri tiedustellut asiaa ikäisiltään tyteiltä. ”He olivat suunnitelleet sitä jo pitempään. Kawa, päällikön vaimo, on siitä aivan innoissaan. He odottavat tänne tänä iltana lähetyssaarnaajaa, tai pappia pikeminkin. Te Ua Haumene on maori Taranakin seudulta. Hänet on kasvatettu sikäläisellä lähetyksasemalla, ja hän on opiskellut Raamattua. Sen jälkeen hän on palvellut muillakin lähetyksasemilla, ehkä hänet on peräti vihitty papiksi. Aivan tarkkaan tytöt eivät tienneet. Nyt hän on kuitenkin jonkinlainen profeetta. Jotkut jumalat ovat ilmoittaneet hänelle jotain tärkeää, ja hän tulee saarnaamaan siitä tänne.”

”Uusia profeettoja ei ole”, Ida sanoi ankarasti. ”On vain Isä, Poika ja Pyhä Henki. Jos joku saisi uusia ilmestyksiä... silloinhan koko Raamattu pitäisi kirjoittaa uudelleen.”

Mara kohautti olkapäitään ja huokaisi. ”Pelkäänpä, että saamme kuulla siitä pian, mikäli isä ja herra Johnson ja ne maanviljelijät eivät ole joutuneet ilmiriitoihin päällikön kanssa. Naiset joka tapauksessa kutsuivat

meidät jo jumalanpalvelukseen, ja varmasti myös isä O'Toole haluaa jäädä. Vaikka se Haumene onkin luultavasti anglikaani tai mikä onkin.”

”Voi kyllä, isä O'Toole on suuri mies, hyvä kristitty!” puuttui puheeseen nuori maorinainen, joka puhdisti kasviksia Idan vieressä. Hän tuntui olevan hyvin ylpeä vähäisestä kielitaidostaan. ”Me jo luetaan Raamatun kertomukset meidän omalla kielellä. Ja nyt tulee vielä parempaa!” Nainen oli selvästi hyvillään. ”Nyt Te Ua Haumene on maorien oma profeetta. Kirjoittaa oma Raamattu omalle kansalle!”

Elämän ja kuoleman tulet

Uusi-Seelanti vuonna 1863. On kulunut kaksikymmentä vuotta siitä, kun Ida Lange saapui Saksasta maapallon toiselle puolen toteuttamaan unelmaansa ja tutustui sielunsisarensa Catiin. Yhdessä perustettu lammaskasvatustila Rata Station menestyy, ja aikuistuvat tyttäret Carol, Linda ja Mara ovat saaneet viettää siellä onnellisen lapsuuden.

Idylli on kuitenkin särkymässä, sillä erään myrskyisän yön jälkeen tyttäret heräävät muuttuneeseen todellisuuteen: kotitila – ja sen myötä paljon muutakin – on menetetty. Nuoret naiset joutuvat eroon toisistaan ja kohtaavat heimosotien riepotteleman kotimaansa karun todellisuuden. Selviytyäkseen heidän on taisteltava, mutta päämäärä on kirkas: koti on voitettava takaisin.

Sarah Larkin *Simpukoiden soitto* on runsas historiallinen lukuromaani, joka herättää eloon Uuden-Seelannin jylhänkauniit maisemat, ristiriitojen repimän aikakauden ja unohtumattomat ihmiskohtalot.

ISBN 978-952-403-382-4 • 84.2 • WWW.BAZARKUSTANNUS.FI

BAZAR